

УДК 343.131

Король Володимир Володимирович,
кандидат юридичних наук, доцент
Прикарпатського юридичного інституту
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПИТАННЯ ПРО МОВУ, ЯКОЮ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ КРИМІНАЛЬНЕ ПРОВАДЖЕННЯ: ШЛЯХИ УСУНЕННЯ СУПЕРЕЧНОСТЕЙ

У статті досліджується сучасний стан правового регулювання питання про мову, якою здійснюється кримінальне провадження. Автором зроблено спробу вирішення проблем, які пов'язані із суперечностями та заплутаністю законодавчих норм щодо використання державної мови у кримінальному провадженні.

Ключові слова: державна мова, мова, якою здійснюється кримінальне провадження, суперечності законодавчого регулювання, перекладач.

Постановка проблеми. Відповідно до ст. 124 Конституції України Конституційний Суд України та суди загальної юрисдикції здійснюють правосуддя, яке стосується конституційного, адміністративного, господарського, кримінального та цивільного судочинства. Ці види судочинства є процесуальними формами правосуддя та охоплюють порядок звернення до суду, процедуру розгляду судом справи та ухвалення судового рішення. Суди реалізують державну мову у процесі судочинства та гарантують право громадян щодо використання ними в судовому процесі рідної мови або мови, якою вони володіють, відповідно до Конституції та законів України.

Таким чином, Основним Законом України закладено конституційні основи для використання української мови як мови судочинства та одночасно гарантовано рівність громадян у судовому процесі за мовною ознакою.

На реалізацію цих конституційних положень спрямоване й законодавче вирішення питання про мову, якою провадиться судочинство, у ст. 29 Кримінального процесуального кодексу України (надалі – КПК України).

Однак, у Законі України «Про засади державної мовної політики» закріплено й інші підходи до вирішення цього питання, що створює деякі суперечності у застосуванні законодавчих норм та викликає гострі дискусії у сучасній науковій літературі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання мови, якою здійснюється кримінальне провадження, в різні роки було предметом наукового інтересу відомих вітчизняних дослідників: Ю. М. Грошевого, М. І. Леоненка, В. Г. Лукашевича, В. Т. Малярєнка, М. М. Михеєнка, В. Т. Нора, М. І. Сірого, Ю. А. Тищенко, Г. І. Чангулі та інших. Вагомий внесок у вирішення цієї проблеми зробили процесуалісти колишнього СРСР та країн-членів СНД: Н. А. Абдулаєв, Г. В. Абшилова, О. П. Головинська, Т. М. Добровольська, Н. Я. Калашникова, П. А. Лупинська, І. І. Мартинович, І. Л. Петрухін, В. М. Савицький, М. С. Строгович та інші науковці. Однак, виняткової

гостроти це питання набуло саме після прийняття у 2012 році нового КПК України та Закону України «Про засади державної мовної політики».

Постановка завдання. У даній статті буде досліджено сучасний стан правового регулювання питання про мову, якою здійснюється кримінальне провадження, та зроблено спробу вирішення проблем, які пов'язані із суперечностями та заплутаністю законодавчих норм щодо використання державної мови у кримінальному провадженні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Суть закріпленого у ст. 29 КПК України принципу полягає в тому, що кримінальне провадження в Україні здійснюється державною мовою, в тому числі це стосується й складання процесуальних документів стороною обвинувачення, слідчим суддею та судом (ч. 1). Особа повідомляється про підозру у вчиненні кримінального правопорушення державною мовою або будь-якою іншою мовою, якою вона достатньо володіє для розуміння суті підозри у вчиненні кримінального правопорушення (ч. 2). Слідчий суддя, суд, прокурор, слідчий забезпечують учасникам кримінального провадження, які не володіють чи недостатньо володіють державною мовою, право давати показання, заявляти клопотання і подавати скарги, виступати в суді рідною або іншою мовою, якою вони володіють, користуючись у разі необхідності послугами перекладача в порядку, передбаченому КПК України. Процесуальні документи, надання копій яких передбачено законом, в обов'язковому порядку або за клопотанням таких учасників кримінального провадження перекладаються на їхню рідну мову або іншу мову, якою вони володіють (ч. 3-4).

Водночас, згідно з ч. 1 ст. 14 Закон України «Про засади державної мовної політики», поряд із загальним правилом про здійснення судочинства в Україні державною мовою передбачено, що у межах території, на якій поширена регіональна мова (мови), за згодою сторін суди можуть здійснювати провадження цією регіональною мовою (мовами) [9]. Цей закон значно розширює сферу використання регіональних мов у кримінальному провадженні, навіть порівняно із тими положеннями Європейської хартії регіональних мов або мов меншин, підписаної від імені України 02.05.1996 р. в м. Страсбурзі, які ратифікувала наша держава Законом від 15.05.2003 р. № 802-IV [2].

Європейська хартія регіональних мов або мов меншин (далі – Хартія) підписана державами-членами Ради Європи 5 листопада 1992 року, з метою охорони «історичних регіональних мов або мов меншин Європи, деякі з яких знаходяться під загрозою «відмирання» та сприяння «збереженню та розвитку культурного багатства і традицій Європи» (абзац третій Преамбули) [2].

За умовами Хартії, кожна Договірна Держава під час ратифікації (прийняття, затвердження) Хартії, зобов'язана визначити кожен регіональну мову або мову національних меншин чи офіційну мову, щодо якої буде застосовуватись Хартія. Відповідно до ст. 2 Закону про ратифікацію Хартії Україна, як Договірна Держава визначила тільки мови національних меншин України (білоруську, болгарську, гагаузьку, грецьку, єврейську, кримськотатарську, молдавську, німецьку, польську, російську, румунську, словацьку та угорську) і не визначалась щодо регіональних або офіційних мов.

Як стверджує Д.Д. Лилак, визначення в цьому Законі регіональних або офіційних мов суперечило б Конституції України, зокрема, ст.ст. 10, 53. Зазначені статті Основного Закону України передбачають всебічний розвиток і функціонування в усіх сферах життя на всій території України тільки державної мови, якою є українська мова, та вільний розвиток, використання і захист мов національних меншин України [5].

Порядок вживання регіональних мов або мов меншин у судовій владі регулюється ст. 9 «Судова влада» частини III Європейської хартії регіональних мов або мов меншин, а

стосовно кримінального судочинства цей порядок визначено у підпунктах «і», «іі», «ііі» та «іv» пункту «а» цієї ж статті. Однак, відповідно до підпункту «а» пункту 4 Закону України «Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин», у сфері кримінального судочинства до мов національних меншин України застосовується тільки підпункт «а (ііі)». А саме: «...за умови, що використання можливостей, які надаються цим пунктом, на думку судді, не перешкоджатиме належному відправленню правосуддя: а) у кримінальному судочинстві: ііі) передбачити, щоб клопотання і докази, у письмовій чи усній формі, не розглядалися як неприйнятні виключно на тій підставі, що вони сформульовані регіональною мовою або мовою меншини» [2]. Фактично, таке право учасників кримінального провадження забезпечується на підставі чинних положень КПК України без замаху на функціональну роль української мови, яка визначена у ст. 29 цього Кодексу.

Крім того, у ст. 5 Закону про ратифікацію зазначено, що «При застосуванні положень Хартії заходи, спрямовані на утвердження української мови як державної, її розвиток і функціонування в усіх сферах суспільного життя на всій території України, не вважаються такими, що перешкоджають чи створюють загрозу збереженню або розвитку мов, на які відповідно до статті 2 цього Закону поширюється положення Хартії» [2]. Такий нормативний припис підтверджує, що у певних сферах суспільства українська мова функціонує у повному обсязі і не може бути обмеженою у застосуванні.

Іншими словами, відповідно до взятих на себе Україною міжнародних зобов'язань в частині ратифікації Європейської хартії регіональних мов або мов меншин немає жодного положення, яке би визначало необхідність ведення судового процесу у кримінальному провадженні мовою національних меншин. Таким чином, у цьому випадку відсутня суперечність між положеннями Європейської хартії регіональних мов або мов меншин, які були ратифіковані Україною, та законодавчим регулюванням питання про мову кримінального провадження, яке визначається процесуальним законом.

Однак, не лише Законом України «Про засади державної мовної політики» передбачено можливість використання у судах, поряд з державною, регіональних мов або мов меншин. Відповідне положення міститься і в Законі України «Про судоустрій і статус суддів», але його формулювання істотно відрізняється від вищезгаданого.

Як зазначається у ч. 4 ст. 12 Законі України «Про судоустрій і статус суддів»: «У судах, поряд з державною, можуть використовуватися регіональні мови або мови меншин відповідно до Закону України «Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин» в порядку, встановленому процесуальним законом» [11]. А оскільки положення Європейської хартії регіональних мов або мов меншин, які були ратифіковані Україною, не суперечать вимозі КПК України про здійснення кримінального провадження державною (українською) мовою, то також відсутні будь-які колізії у цьому питанні й між ч. 1 ст. 29 КПК України та ч. 4 ст. 12 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

При цьому все ж незрозумілим для правозастосування залишається термін «регіональні мови». Як зазначає В.І. Шишкін, ратифіковані Україною положення Хартії не передбачали поширення застосування мов національних меншин, а тим більше «регіональних мов», на ведення судового процесу. Таким чином, в ч.ч. 4 та 5 ст. 12 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» законодавець порушив положення Конституції України і вийшов за межі Закону про ратифікацію [6].

Таким у загальному вигляді є правове регулювання питання мови, якою здійснюється кримінальне провадження. Безперечно, постановка цього питання в Україні є особливо актуальною, що підтверджується прикладами порівняно великого

представництва інших національностей в окремих регіонах України (АРК, Закарпатська, Чернівецька, Одеська та інші прикордонні області).

В юридичній літературі підкреслювалось й значення принципу національної мови судочинства для забезпечення гласності процесу. Зокрема, І. Л. Петрухіним наводився аргумент доступності судочинства для місцевої публіки [7, с. 185]. Також цей автор до критеріїв вирішення судом питання про мову, якою належить слухати конкретну справу, відносить: національність і розмовну мову обвинуваченого, потерпілого, свідків та інших учасників процесу; наявність клопотань учасників процесу про мову судочинства та їх обґрунтованість; національний склад і розмовна мова передбачуваної судової аудиторії [7, с. 192].

Реалізація цих випадків здійснення провадження мовою національних меншин на практиці може потягнути цілу низку додаткових вимог до суду та учасників процесу, а також створити проблеми, які практично не піддаються розв'язанню (у тому числі й із забезпеченням повного обсягу гласності судового процесу) або заставляють суд виконувати невласливі йому функції.

Як уже було зазначено нами, у наведених вище нормах простежується ряд суперечностей. По-перше, згідно ст. 14 Закону України «Про засади державної мовної політики», прямо передбачено можливість використання регіональних мов. Натомість, ст. 10 Конституції України та ст. 12 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» відсилають до нормативних положень процесуального закону, а ст. 29 КПК України однозначно визначає мовою провадження українську мову: «кримінальне провадження здійснюється державною мовою».

За критерієм юридичної сили згаданих законодавчих актів вказана суперечливість повинна, на нашу думку, вирішуватись на користь норм процесуального закону, адже таку вказівку дає Основний закон нашої держави, визначаючи ієрархію джерел кримінального процесуального права, спочатку згадується КПК України, а вже потім інші закони. Відповідно до норм, які визначають засаду законності, зокрема ч. 3 ст. 9 КПК України, закони та інші нормативно-правові акти України, положення яких стосуються кримінального провадження, повинні відповідати КПК України, та в свою чергу, не може застосовуватись закон, який суперечить цьому Кодексу.

Стосовно практичних проблем застосування, то такі перш за все стосуються положень саме ч. 1 ст. 14 Закону України «Про засади державної мовної політики». Тут, у свою чергу, також можна виділити декілька аспектів:

- питання реалізації положень засади гласності (ст. 27 КПК України), якщо для визнання мови регіональною достатньо, щоб нею володіли 10 % (в окремих випадках і менше) населення, то що ж робити з іншими 90 % населення, у випадку коли вони не володіють регіональною мовою. Фактично, кримінальне провадження для них залишиться закритим;

- відповідно до ч. 1 ст. 64 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» професійний суддя повинен володіти державною мовою. Водночас, згідно з ч. 1 ст. 14 Закону України «Про засади державної мовної політики» у межах території, на якій поширена регіональна мова, держава гарантує можливість здійснювати судові провадження цією регіональною мовою (мовами). Проблема виникає у зв'язку з тим, що судова система побудована за територіальними та інстанційними ознаками. Причому територія, на яку поширюються повноваження місцевого суду є район, місто. А згідно зі ст. 1 та ч. 3 ст. 2 Закону України «Про засади державної мовної політики» регіональна мова може набувати офіційного статусу навіть на рівні села, селища чи міста, у якому

немає міського суду, а діє районний суд. А якщо у межах району декількома місцевими радами визначено різні мови як регіональні, то згідно цього Закону взагалі не зрозуміло, як вирішувати питання мови судочинства;

- якщо в районі повноважень суду будуть визнані регіональними дві, три чи більше мов, то виникають дуже великі сумніви і в тому, що хоча б один із суддів місцевого чи апеляційного судів володів би усіма цими регіональними мовами.

Крім того, більшість положень ч. 1 ст. 14 Закону України «Про засади державної мовної політики» неможливо реалізувати, оскільки він вимагає, по-перше, величезних видатків з державного бюджету, що є невідомими для економіки України і платників податків та неспівмірними з цілями закону (за висловленими в літературі припущеннями, йдеться про мільярди чи десятки мільярдів гривень [9]), по-друге, величезної кількості кадрів, що володіють мовами національних меншин в державних органах, навчальних закладах, ЗМІ тощо – їх в Україні просто немає у такій кількості.

Положення Закону, що вочевидь не можуть бути виконані, викличуть нову штучно створену хвилю позовів у судах, як це було із позовами щодо невиконання зобов'язань держави у сфері соціального захисту. У свою чергу це може призвести до невиконання рішень національних судів, що буде порушенням ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Також існує і політичний аспект проблеми застосування положень ч. 1 ст. 14 Закону України «Про засади державної мовної політики»: замість того щоб гарантувати право громадян щодо використання ними в судовому процесі рідної мови або мови, якою вони володіють, ми виходимо далеко за межі цього завдання і змінюємо засади державної мовної політики, що на пряму пов'язано з національною безпекою нашої держави і суперечить ст. 10 Конституції України.

При цьому виникає питання: наскільки місцеві органи влади, органи місцевого самоврядування у визначенні «регіональних мов» є правомочними, адже Конституція України у ст. 10 не наділяє виконавчі органи регіонального або місцевого рівня компетенцією у мовних питаннях у мірі, достатній для використання регіональної мови або мови меншини нарівні з державною в публічній адміністрації. Затвердження відповідних положень фактично може означати перегляд відповідних конституційних норм.

Крім того, відповідно до статті 6 Закону України «Про основи національної безпеки», одним із пріоритетів національних інтересів України є забезпечення розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на всій території України [10]. Зміна меж функціонування державної мови є зміною конституційного ладу України, а це право згідно з ч. 3 ст. 5 Конституції України належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органом або посадовими особами.

Іншими словами, звуження Законом України «Про засади державної мовної політики» конституційного статусу державної мови є узурпацією певними органами держави, а саме – парламентом, виключного права народу змінювати конституційний лад в Україні.

Ч. 2 ст. 11 Закону «Про засади державної мовної політики» передбачає, що гарантія здійснення судочинства регіональною мовою має враховуватися при доборі суддівських кадрів. Водночас Закон «Про судоустрій і статус суддів» не передбачає перевірки знання кандидатами на посаду судді регіональних мов – єдиною вимогою щодо володіння мовою є володіння державною мовою, а критерієм при рекомендуванні на посаду судді в

конкретному суді встановлює бал, отриманий на кваліфікаційному іспиті. Такі розбіжності у законах викликають невизначеність щодо критеріїв добору суддів.

Незрозумілим є також питання про обсяг володіння регіональною мовою «для виконання своїх обов'язків». Недостатнє володіння мовою вплине на доступність окремої інформації як для суду, так і для інших учасників судового розгляду, що може потягнути за собою ухвалення недостатньо обґрунтованого, а отже – незаконного рішення, недостатню захищеність прав та законних інтересів учасників провадження. А будь-яких правових гарантій належного володіння певною національною мовою учасниками процесу не існує взагалі.

Необхідність проведення суддями «глибокого аналізу наступної судової роботи» для «прийняття вмотивованого рішення про те, яка із двох – трьох можливих мов судочинства забезпечить найбільш сприятливі для її виконання умови» [7, с. 192], призведе до покладення на суд невластивих для нього функцій: проведення аналізу етнічного складу регіону, прогнозування етнічного складу можливої судової аудиторії, відшукування шляхів найоптимальнішого вирішення мовного питання в суді тощо.

Також при здійсненні правосуддя мовою національних менших виникає проблема із перевіркою законності й обґрунтованості вироків в суді вищестоящої інстанції. Що робити, якщо справа переглядається в апеляційному, Вищому спеціалізованому чи, навіть, Верховному Суді України? Змінювати структуру вказаних судів і відповідно створювати окремі їх підрозділи за критерієм знання мови національної меншини? Безперечно – ні.

Проведення судового розгляду мовою національних меншин значно обмежить і гласність кримінального провадження. Судовий розгляд стане недоступним для всіх громадян, які не володіють цією мовою.

Знання української мови всіма громадянами України – це один із пріоритетів мовної політики в Україні, який забезпечується обов'язковим вивченням української мови в школах, веденням діловодства українською мовою тощо. Навіть до осіб, які бажають вступити до громадянства України, висувається умова про знання української мови в обсязі, достатньому для спілкування (п. 3. ч. 2 ст. 17 Закону «Про громадянство України») [8]. Всі ці положення складають правові передумови засади державної (а не національної) мови судочинства, яка не допускає винятків із загального правила: «Кримінальне провадження здійснюється державною мовою».

Інше питання виникає, коли учасниками процесу є особи, які не володіють українською мовою (іноземні громадяни, особи без громадянства, не виключено – і громадяни України). Очевидним є те, що особа, яка неповною мірою розуміє, що саме відбувається у судовому процесі, неспроможна захистити свої інтереси законним шляхом.

Згідно з п. 3 (е) ст. 6 Європейської конвенції з прав людини «кожна людина, обвинувачена у вчиненні кримінального злочину, має право отримувати безкоштовну допомогу перекладача, якщо вона не розуміє і не розмовляє мовою, яка використовується в суді» [3]. Перекладач вступає в процес для подолання мовних бар'єрів та його участь пов'язана із забезпеченням прав учасників провадження, а також із вирішенням основних завдань судочинства. Перекладач запрошується для здійснення перекладу документів, для надання допомоги під час проведення слідчих і судових дій, для ознайомлення учасників процесу з матеріалами провадження та в інших випадках.

Також, не виключені ситуації, коли допомога перекладача необхідна посадовим особам, що здійснюють кримінальне провадження. Така потреба виникає у випадках, коли є матеріали викладені іншою мовою, ніж мова провадження. Безперечно, що особи, які відповідальні за розслідування і вирішення справи в суді, обов'язково повинні досконало

володіти мовою судочинства, тільки за цієї умови вони можуть розібратися в суті справи і прийти до обґрунтованих висновків [1, с. 110].

У цьому випадку П. А. Лупинська правильно зазначає, що «незнання або слабе знання мови не дозволяє їм належним чином виконати свої процесуальні обов'язки навіть за допомогою перекладача». Безсумнівно, що не володіння або недостатнє володіння слідчим, прокурором або суддею мовою судочинства у справі не дозволить їм адекватно брати участь у кримінальному провадженні, ухвалювати законні й обґрунтовані рішення [4, с. 109].

З метою розширення доступності судового процесу, доцільно забезпечити можливість слухати синхронний переклад всього, що відбувається в суді також близьким і родичам підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого чи інших учасників провадження, які не володіють українською мовою за їхнім клопотанням, а також представникам іноземних ЗМІ. Практично це можна зробити шляхом використання фоноапаратури (як це робиться на міжнародних конференціях, семінарах тощо), що не потребує залучення додаткових перекладачів.

Таким чином, участь перекладача у кримінальному процесі є гарантією не лише встановлення істини у відповідному провадженні, а й реалізації конституційних прав та свобод громадян в Україні.

Висновки. Конституцією України (ст. 10) закладено конституційні основи для використання української мови як мови судочинства і одночасно гарантовано рівність громадян у судовому процесі за мовною ознакою. На реалізацію цих конституційних основ спрямовані положення КПК України (ст. 29), Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (ст. 12) та Закону України «Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин» (п. 4 і п. 5). Натомість ч. 1 ст. 14 Закон України «Про засади державної мовної політики», всупереч вищезгаданим законам, прямо передбачає можливість здійснення провадження у судах регіональними мовами. Ця правова колізія, як видається, повинна бути вирішена на користь саме процесуального закону, який ґрунтується на положеннях Конституції та судоустрійного законодавства України.

Стосовно ж реалізації у ході кримінального провадження права на використання мови, якою особа володіє (в тому числі й мови, яка має статус регіональної, або мови меншин), то воно забезпечується участю перекладача у кримінальному провадженні. Саме це питання й потребує особливої уваги та подальших досліджень для знаходження правового компромісу і припинення гострих політичних дискусій навколо питання мови, якою повинно здійснюватись судочинство.

Список використаних джерел

1. Головинская Е.П. Процессуально-правовые основы деятельности переводчика по обеспечению принципа языка уголовного судопроизводства [Текст] : дис. ... канд. юрид. наук / Е.П. Головинская. – Воронеж : РГБ, 2006. – 196 с.
2. Європейська хартія регіональних мов або мов меншин: Рада Європи; Хартія, Міжнародний документ від 05.11.1992 р. (ратифікація від 15.05.2003 р., підстава 802-15) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_014/paran304#n304.
3. Конвенція про захист прав і основоположних свобод : Рада Європи; Конвенція, Міжнародний документ від 04.11.1950 р. (ратифікація від 01.06.2010, підстава 994 527) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004.

4. Лупинская П.А. Уголовный процесс: учебник для вузов / П.А. Лупинская. – М. : Норма, 2009. – 1072 с.
5. Окрема думка судді Конституційного Суду України Лилака Д.Д. стосовно рішення Конституційного Суду України щодо конституційності окремих положень Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 13.12.2011 р. № 17-рп/2011 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v017p710-11/page2>.
6. Окрема думка судді Конституційного Суду України Шишкіна В.І. стосовно рішення Конституційного Суду України щодо конституційності окремих положень Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 13.12.2011 р. № 17-рп/2011 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v017p710-11/page3>.
7. Петрухин И.Л. Национальный язык судопроизводства / И.Л. Петрухин // Конституционные основы правосудия в СССР. – М. : Наука, 1981. – 360 с.
8. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 № 2235-III (в редакції від 06.12.2012р., підстава 5492-17) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>.
9. Про засади державної мовної політики : Закон України від 03.07.2012 р. № 5029-VI (в редакції від 06.09.2014 р., підстава 1556-18) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5029-17>.
10. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19.06.2003 р. № 964-IV (в редакції від 01.01.2015 р., підстава 35-19) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/964-15>.
11. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 07.07.2010 р. № 2453-VI (в редакції від 01.01.2015 р., підстава 76-19) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2453-17>.

Король В. В. Законодательное регулирование вопроса о языке, на котором осуществляется уголовное производство: пути устранения противоречий

В статье исследуется современное состояние правового регулирования вопроса о языке, на котором осуществляется уголовное производство. Автором предпринята попытка решения проблем, связанных с противоречиями и запутанностью законодательных норм относительно использования государственного языка в уголовном производстве.

Ключевые слова: *государственный язык, язык, на котором осуществляется уголовное производство, противоречия законодательного регулирования, переводчик.*

Korol V. V. Legislative regulation of the issue of the language in which the criminal proceeding is carried out: the way to eliminate contradictions

The article examines the current state of the legal regulation of the issue of the language in which the criminal proceeding is carried out. The author has made an attempt to solve the problems which connected with contradictions and complexity of the legislative regulations with regard to using official language in the criminal proceedings.

Key words: *official language, the language in which the criminal proceeding is carried out, contradictions of the legislative regulations, the interpreter.*

